

Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/fotorelacje/166630,80-rocznica-zaglady-olkuskich-Zydow.html>
07.05.2024, 03:43

80. rocznica zagłady olkuskich Żydów

Przez kilka dni mieszkańcy Olkusza brali udział w wydarzeniach upamiętniających zagładę Żydów, dokonaną przez niemieckiego okupanta w czerwcu 1942 r., w ramach zbrodniczej Akcji Reinhardt.

W uroczystościach w dniach 8-14 czerwca 2022 r. uczestniczyli samorządowcy, uczniowie szkół, przedstawiciele społeczności żydowskiej, w tym potomkowie nielicznych ocalałych olkuskich Żydów.

Oddział IPN w Krakowie pokazał na Rynku wystawę „Zagłada Żydów europejskich”, sfinansował ponadto jedną z dwóch tablic informacyjnych opowiadających o Zagładzie, które stanęły w centrum miasta, a Michał Masłowski, naczelnik Oddziałowego Biura Edukacji Narodowej wziął udział w marszu pamięci.

Trasa marszu wiodła od dawnego budynku Kasy Chorych, gdzie Niemcy zgromadzili wszystkich Żydów na kilka dni przed deportacją, aż do dworca kolejowego, skąd odjechały transporty do KL Auschwitz. Podczas marszu pamięci zatrzymywano się w miejscach, uwiecznionych na archiwalnych zdjęciach sprzed 80 lat.

W Olkuszu dzielnicę żydowską Niemcy utworzyli na północnych obrzeżach miasta we wrześniu 1941 r. Przesiedlono tam wszystkich Żydów mieszkających w mieście, w tym również deportowanych z Zagłębia Dąbrowskiego i Górnego Śląska. W getcie poddano ich surowym represjom, cierpieli głód, musieli pracować na rzecz Niemców.

W nocy z 9 na 10 czerwca 1942 r., gdy wszyscy jeszcze spali, getto zostało otoczone przez Niemców kordonem i przy pomocy Jüdischer Ordnungsdienst (Żydowskiej Służby Porządkowej) wypędzono z niego ludzi na plac przy budynku byłego gimnazjum. Wśród zgromadzonych tam około 3-4 tys. osób 10 czerwca Niemcy przeprowadzili „selekcję”. Młodych, zdolnych do pracy w liczbie ponad 200 umieścili w budynku dawnego gimnazjum. Następnego dnia wywieziono ich do obozu przejściowego w Sosnowcu, skąd niektórzy trafili do niemieckich obozów Annaberg, Blechhammer, Gross-Rosen i Buchenwald.

Pozostałych mężczyzn, kobiety, dzieci, starców, chorych odprowadzono do niewykończonego wówczas budynku przedwojennej Kasy Chorych (dziś starostwo), gdzie przez dwa dni przetrzymywano ich bez wody i żywności.

W dniach 13-15 czerwca ze stacji kolejowej w Olkuszu odjechały dwa transporty. Łącznie wywieziono około 3 tys. olkuskich Żydów. Niemal wszyscy zostali zamordowani w komorach gazowych KL Auschwitz II-Birkenau. Niemcy pozostawili przy życiu kilkunastu techników oraz wyznaczonych do porządkowania getta. W ten sposób w dniach 9-15

czerwca 1942 r. Niemcy zlikwidowali getto w Olkuszu.

80. rocznica zagłady
olkuskich Żydów

80. rocznica zagłady
olkuskich Żydów

80. rocznica zagłady
olkuskich Żydów

80. rocznica zagłady
olkuskich Żydów

80. rocznica zagłady
olkuskich Żydów

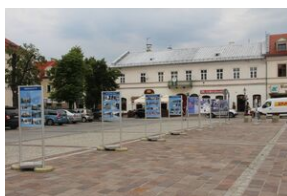
80. rocznica zagłady
olkuskich Żydów

80. rocznica zagłady
olkuskich Żydów

80. rocznica zagłady
olkuskich Żydów

80. rocznica zagłady
olkuskich Żydów